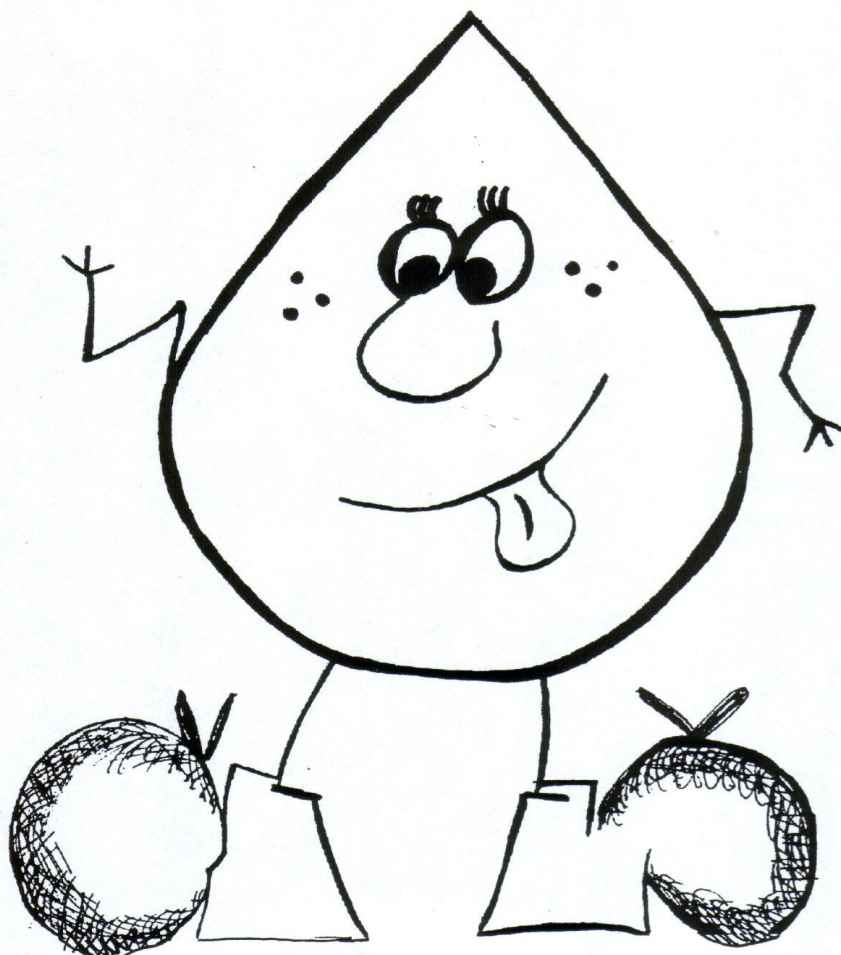

ROK SZKOLNY 2011/2012
JESIEŃ

EKUŚ

KWARTALNIK
SZKOLNEGO KLUBU EKOLOGICZNEGO

SPIS TREŚCI

1. SPRZĄTANIE ŚWIATA 2011 3
2. PRZEZ PIACHY POLSKIEJ PUSTYNI 4
3. SPRAWDŹ CZY TWÓJ DOM JEST EKOLOGICZNY 5
4. ŚWIĘTO DRZEWA 2011 8
5. APEL DO LUDZI – LISTY DRZEW 11
6. WARSZTATY EKOLOGICZNE W PODLESICACH 12
7. DZIEŃ BEZ FUTRA NATURALNEGO 14

SPRZĄTANIE ŚWIATA 2011

Sprzątanie świata jak sama nazwa wskazuje polega na tym aby posprzątać świat, by dbać o Ziemię i nie zapomnieć o niej. Należy zbierać śmieci, puszki, papierki, ale także upominać innych, by też brali w tym udział.

Sprzątanie Świata w naszej szkole jest tak samo ciekawe jak w innych szkołach. Zawsze każda z klas idzie do pobliskiego miejsca. Dobieramy się w grupy, bierzemy worki i rękawiczki i zabieramy się do pracy, mamy przy tym dużo zabawy.

Autor: Sandra Oleksiak, klasa Va

Uczniowie SP 17 podczas akcji Sprzątanie Świata:

PRZEZ PIACHY POLSKIEJ PUSTYNI

Tak naprawdę Pustynia Błędowska pustynią w sensie klimatycznym nie jest. Klimat tego obszaru jest zbyt wilgotny, aby warunki pustynne mogły tu zapanować. Jednak nazwa przyjęła się i nadal funkcjonuje przyciągając turystów, naukowców, przyrodników wśród których znaleźli się także uczniowie naszej szkoły.

Dzięki działalności miejscowej ludności opadł poziom wód gruntowych, na potrzeby górnictwa i hutnictwa wycięto także lasy, które porastały wcześniej obszar pustyni. Wiatr zaczął intensywnie przenosić piach, budować wydmy i obniżenia. Krajobraz faktycznie przypominał pustynię. Z czasem pustynia zaczęła stopniowo zarastać. Część południowa pustyni jest już niemal całkowicie zarośnięta lasem, a część północna, w okolicach Chechła, jest wciąż terenem w dużej mierze odsłoniętym. Aby utrzymać tereny pustynne zaczęto karczować zarastające drzewa i wypasać zwierzęta.

Przez środek pustyni przepływa Biała Przemsza, nad której nurtem można spotkać piżmaki, bobry, łosie, kureczki nakrapiane, a w rzece minogi strumieniowe - dwa ostatnie gatunki wymienione są jako zagrożone wyginięciem w "czerwonej księdze zwierząt". Tereny te zamieszkiwane są przez licznych przedstawicieli gadów, m.in. przez jaszczurkę zwinę i gniewosza plamistego. Obszar pustyni objęty jest programem ochrony Natura 2000.

Jeszcze do niedawna Pustynia Błędowska służyła za poligon wojskom powietrzno – desantowym. A już przed II wojną ćwiczyli tu żołnierze. Obecnie pustynia wykorzystywana jest częściowo jedynie jako pole zrzutów spadochroniarzy.

W listopadzie uczniowie z klas 4c, 5a, 5b i 5c uczestniczyli w wycieczce po Pustyni Błędowskiej. Oto relacja z wyprawy:

„18-ego października 2011r. O godzinie 10.00 wyruszyliśmy z klasą Va i Vb, wychowawcami i przewodnikiem po Pustyni Błędowskiej. Najpierw przewodnik pokazał nam

tablicę informacyjną i udzielił kilku ważnych informacji i wskazówek, np.: o niewybuchach, które mogą się znajdować na terenie pustyni. Dlatego też nie wolno było nam się oddalać od grupy i iść tylko wyznaczoną trasą. Podczas krótkich postojów przewodnik ciekawie opowiadał nam o zwierzątkach które tam żyją, o dość skąpej roślinności, która tam rośnie. Dowiedzieliśmy się również, że Pustynia Błędowska jest miejscem ćwiczeń wojskowych.

Spacer po tak ogromnej ilości piachu to było dla nas nie lada wyzwanie. Ale pomimo wszystko daliśmy radę i świetnie się bawiliśmy.

Warsztaty przyrodnicze uważam za bardzo udane pod względem edukacyjnym i rekreacyjnym.”

Wiktoria Nowak, kl. Va

CZY TWÓJ DOM JEST EKOLOGICZNY?

Chcesz aby świat był piękny i czysty? Zaczynj go zmieniać od siebie. Poniższa ankieta pozwoli Ci ocenić własne zachowania – czy są one dalekie od oczekiwanych?

Uzupełnij ankietę, podlicz punkty i zastanów się jak możesz chronić własne środowisko.

Pytania:

1. Czy w twoim domu ktokolwiek z rodziny zbiera któreś z niżej wymienionych przedmiotów w celu ich powtórnego przerobu?

- a) gazety, papiery z opakowań itp.
- b) opakowania szklane (słoiki, butelki),
- c) puszki aluminiowe
- d) wyroby z tworzyw sztucznych
- e) resztki organiczne (suchy chleb itp.)
- f) ubrania

2. Czy wiesz gdzie najbliżzej Twojego domu znajduje się:

- a) pojemnik na posegregowane śmieci
- b) punkt skupu surowców wtórnych

- c) miejsce do którego możesz zanieść niepotrzebne Ci ubranie,
  - d) osoba lub firma, które bezpłatnie zabierze z Twego domu makulaturę lub inne surowce?
3. Czy w Twoim domu oszczędza się energię i wodę przez:
- a) uszczelnienie okien i drzwi na zimę.
  - b) zainstalowanie regulatorów ciepła na grzejnikach
  - c) uszczelnienie kranów oraz spłuczki w ubikacji?
4. Jakiego rodzaju dezodoranty używane są w Twoim domu?
- a) kulkowy lub w sztyfcie
  - b) w aerozolu
  - c) żaden
5. Czy zdarza się, że w pokoju lub innym pomieszczeniu zapalone jest światło wtedy, gdy nikogo tam nie ma?
- a) bardzo często
  - b) rzadko
  - c) nigdy
6. Czy Twój czajnik:
- a) jest czysty w środku (bez osadzonego kamienia)
  - b) ma osad w środku bo rzadko lub nigdy nie był czyszczony
  - c) jest automatyczny z elektrycznym wyłącznikiem?
7. Czy garnki w Twoim domu:
- a) są emaliowane
  - b) mają dno kilkuwarstwowe?
8. Czy gdy wybierasz się w krótką podróż, np. po zakupy, do szkoły, to wolisz:
- a) iść pieszo lub jechać rowerem
  - b) skorzystać z komunikacji miejskiej
  - c) prosisz, aby ktoś podwiózł Cię samochodem?
9. Czy temperatura w Twoim pokoju wynosi:
- a) poniżej 18° C
  - b) 18-21C
  - c) powyżej 21C

d) temperatura nie jest regulowana i zależy od pogody oraz od tego, jak gorące są grzejniki

10. Podczas zakupów:

a) częściej kupujesz warzywa i owoce luzem i pakujesz je do swojej torby

b) częściej pakujesz warzywa, owoce oraz wędliny opakowane i po porcjowane

11. Czy ty i twoja rodzina jadacie w barach szybkiej obsługi lub kupujecie dania na wynos:

a) bardzo często

b) czasami

c) nigdy lub wyjątkowo rzadko

Punktacja:

- za każdą odpowiedź „tak” w zadaniu 5c, 8a, 9a, 11c po dwa punkty,

- za każdą odpowiedź „tak” w zadaniach: 1a, b, c, d, e, f, 2a, b, c, d, 3a, b, c, d, 4a, 5b, 6a, c, 7b, 8b, 9b, 10a, 11b po jednym punkcie,

- za pozostałe odpowiedzi zero punktów.

Wyniki:

Jeśli uzyskałeś:

0 – 5 punktów: masz co robić. Twoje codzienne domowe życie ma tyle zaległości, że masz wręcz ogromne możliwości poprawy. Masz tyle możliwości, że z łatwością znajdziesz możliwość wykonania.

6 – 15 punktów: w Twoim domu robi się już dużo dobrego dla środowiska, lecz masz jeszcze wiele możliwości do działania i zmiany Twojego stylu życia.

16 – 25 punktów: wspaniale! Twój dom można uznać za prawie ekologiczny, lecz nie ma powodu do triumfu. Twój dom może być jeszcze bardziej przyjazny dla środowiska i choć trudno będzie namówić Twoją rodzinę do kolejnych „wyrzeczeń”, jest to możliwe i warte zachodu.

więcej niż 26 punktów: można Ci tylko pogratulować ... i prosić Cię o rady i informacje: „jak to się stało, że Twój dom jest ekologiczny”. Niezależnie od znakomitego wyniku – nigdy nie jest tak dobrze, aby nie mogło być lepiej!

ŚWIĘTO DRZEWA 2011

„Dbajmy o parki, dbajmy o drzewa.

Szanujmy lasy, dusza w nich śpiewa”

Bogumiła Adamek

„Las to życie, chrońmy je” - pod takim hasłem należy namawiać ludzi do sprzątanía świata. Pamiętajmy nie porzucajmy w lesie opakowań po produktach spożywczych, części samochodowych odpadów.

Dzięki takim akcjom jak „Sprzątanie lasu – stop wysypiskom śmieci” możemy podziwiać różnorodność środowiska. Lasy są dla ludzi, co uświadamia nam jak ważne są w życiu każdego z nas. Las łagodzi klimat, to „zielone płuca” każdego miasta, daje ludziom na całym świecie drewno, leki i środki do życia

Autor: Ksawery Czajkowski, klasa IVc

Drzewo – symbol życia, wzrostu, trwałości i szczęścia – wciąż przekonuje do siebie coraz to nowych zwolenników. Dzień Drzewa został ustanowiony w USA w 1872 r. przez Juliusa Sterlinga Mortona – wielkiego znawcę i miłośnika przyrody. W Polsce Święto Drzewa obchodzimy od 2003 r. W kalendarzu dzień ten przypada na 10 października ale imprezy towarzysząc obchodom trwają przez kilka tygodni. Są to takie działania jak:

- zbiórka makulatury, z której dochód przeznacza się na wykup koni skazanych na rzeź,
- sadzenie drzew przez dzieci, młodzież i ludzi dorosłych reprezentujących różne instytucje i organizacje ekologiczne w kraju, oraz
- konkursy, np. „Drzewko Roku”, „Czarodziejskie Drzewo”, „Ucz się z klimatem”, „Zbieraj makulaturę – ratuj konie”.

Koordinatorem obchodów Święta Drzewa organizacja ekologiczna pod nazwą „Klub Gaja”. Partnerem programu są Lasy Państwowe, które inspirują nadleśnictwa do nieodpłatnego udostępniania uczestnikom sadzonek oraz służą pomocą leśnikom. Placówki oświatowe w całym kraju nawiązują współpracę z najbliższym Nadleśnictwem. inauguracją

programu – 10 października – jest ogólnopolska i międzynarodowa akcja sadzenia drzew z udziałem znanych osób ze świata kultury, polityki i mediów. Sadzenie drzew jest jednym z najbardziej opłacalnych, skutecznych i prostych sposobów przeciwdziałania zmianom klimatycznym.

Program Święto Drzewa bierze udział w Kampanii Miliarda Drzew dla Planety prowadzonej przez Program Narodów Zjednoczonych do spraw Ochrony Środowiska (UNEP) – ogólnoświatowej inicjatywy sadzenia drzew. Nowym wyzwaniem kampanii jest posadzenie 14 miliardów drzew! Ponad 230 tysięcy drzew posadzonych w ramach *Święta Drzewa* zostało już wpisanych do bazy tej kampanii. Idea *Święta Drzewa*, a szczególnie sadzenia drzew w intencji pokoju na świecie, jest chętnie podejmowana za granicą. Przesłanie trafiło do 35 krajów świata.

W 2010 roku, podczas ósmej edycji tego święta w Polsce posadzono ponad 43 000 drzew i zebrano ponad 265 ton makulatury.

Nasza szkoła co roku włącza się w obchody tego święta. Nasze działania to:

- całoroczna zbiórka makulatury i puszek, z której dochód przeznaczamy na sponsorowanie małpki lemur wari z chorzowskiego ZOO,
- grabienie i palenie liści kasztanowców porażonych przez owada szrotówka kasztanowcowiaczka,
- zajęcia ekologiczne w parku poświęcone drzewom,
- przedstawienie przygotowane przez klasę VIb w ramach Programu Comenius, które powinno skłonić do refleksji nad naszym postępowaniem wobec drzew.

Oto zdjęcia z przedstawienia:

APEL DO LUDZI – LISTY DRZEW

List – apel do drzew i roślin lasu

*Kochani mieszkańcy pobliskiego osiedla,
zwracamy się do Was z gorącą prośbą, abyście tak jak
dawniej żyli w zgodzie z nami. Prosimy nie zaśmiecajcie nas,
bo las to nie jest miejsce do pozbywania się śmieci, puszek, starych
mebli i sprzętów. Trudno nam żyć w takich warunkach. Nasze korzenie nie mogą
rosnąć i prawidłowo nas odżywiać w zatrutej glebie. Nasze dzieci nie mogą dobrze
kiełkować i rozwijać się na starcie śmieci. Głęboko leży nam na sercu i Wasze
dobro, gdyż kiedy my umrzemy nie będziecie mieli gdzie przychodzić i odpoczywać
w wolnych chwilach, a Wasze dzieci nigdy nie poznają prawdziwej swobody i zabawy wśród
zieleni naszych liści.
Prosimy ocalcie nas dla siebie.*

*Z poważaniem
Wasi sprzymierzeńcy w utrzymaniu zdrowia
Wasz las.”*

Autor: Mikołaj Tyla, klasa IVc

Drodzy ludzie!

*Nadchodzi zima z tym lody i mrozy. Wy ludzie, aby się nie ślizgać, sypiecie chodniki i
ulice solą. Sól nam bardzo szkodzi. Woda z solą nie odżywia nas.*

Prosimy was, używajcie mniej soli lub z dala od nas.

*Dziękujemy,
Drzewa*

Autor: Aleksandra Jagoda, Klasa IVa

Drodzy ludzie!

Piszemy do Was list z prośbą abyście nas szanowali, pielęgowali, zrozumieli i pokochali nas. Jako drzewa całe swoje życie oddajemy czyniąc wszystko co najlepsze dla Was ludzi. Apelujemy do Was w tym liście abyście:

Nie łamali nam gałęzi!

Nie wycinali nas bez opamiętania!

Nie truli dwutlenkiem węgla i siarki!

Nie zanieczyszczali wspólnego powietrza paliwem!

Nie zaśmiecali nas!

Nie niszczyli naszej kory!

Bardzo prosimy o wysłuchanie naszych prośb.

Drzewa

Autor: Emilia Gwardyś, klasa IVc

WARSZTATY EKOLOGICZNE W PODLESICACH

20 – 21 października odbył się kolejny, udany wyjazd klasy ekologicznej na zajęcia terenowe, podczas których uczniowie realizowali treści programu „kultury ekologicznej” w bezpośrednim kontakcie z przyrodą. Bazą noclegową był Zajazd Jurajski w Podlesicach – urokliwej miejscowości położonej na Jurze Krakowsko – Częstochowskiej, w pobliżu rezerwatu

przyrody nieożywionej Góra Zborów. Warsztaty poprowadzili instruktorzy z Międzynarodowego Miasteczka Edukacji Ekologicznej w Rogoźniku.

Celem zajęć było poznanie walorów krajobrazowych Wyżyny Krakowsko – Częstochowskiej oraz sposobów oddziaływania człowieka na przyrodę. W ramach zajęć praktycznych uczniowie poznali pochodzenie i właściwości skał wapiennych, nauczyli się określania klasy czystości wód za pomocą skali Baura oraz metodę określania odczynu pH i twardości

wody. Dowiedzieli się również, że dzięki wypasaniu owiec na zboczach skał wapiennych można zachować w naturalnym stanie zbiorowiska roślinne zwane murawami kserotermicznymi. Szczególną atrakcją dla dzieci były ruiny zamków w Mirowie i Bobolicach położonych na Szlaku Orlich Gniazd. Niespodzianką wieczoru była dla dzieci dyskoteka, a po niej ognisko z kiełbaskami, gitarą i śpiewem.

Udział w warsztatach całej klasy VIb był możliwy dzięki sfinansowaniu kosztu wyjazdu przez Urząd Miasta Katowice, za co serdecznie dziękujemy.

DZIEŃ BEZ FUTRA NATURALNEGO

- 25 listopad

Nie zabijajcie niewinnych zwierząt!

Aby uszyć jedno futro potrzebujemy co najmniej:

- 35 norek,
- 100 szynszyli,
- 30 królików,
- 11 srebrnych lisów.

Zwierzęta te są hodowane na fermach, których w Polsce jest ok 800, a warunki w jakich są trzymane nie są imponujące. Zwierzęta są trzymane w drucianych klatkach, na dość małych powierzchniach. Z powodu takiego trzymania zwierzęta często się okaleczają, odgryzają sobie ogony, uszy, miewają też infekcje oczu i dziąseł do takiego stopnia, iż nie są w stanie jeść. Do garbowania skór futerkowych używa się powszechnie formaldehydu i chromu – substancje chemiczne oddziałują toksycznie na człowieka są rakotwórcze. Aż 90% farm nie przestrzega przepisów środowiskowych. Zwierzęta są karmione głównie odpadami.

Po przeanalizowaniu wszystkich tych wiadomości pomyśl sobie co te zwierzęta muszą przejść, by ktoś mógł założyć ich futerko. Dla mnie to obciach nosić prawdziwe futro, robią to ludzie głównie bez uczuć i serca dla tych istot!

Autor: Weronika Busdygon, klasa Va

Dzień bez futra 25.11

FUTRO: nie ma wytłumaczenia

**Nie pozwól, aby zimno przeszło Twoje serce.
Powiedz futrom NIE.**

Źródła:

1. Czachorowski S., 1995. [Tu i teraz, Jaki jest Twój dom? Ekologiczne gospodarstwo domowe cz. 5.](#) Eko-Bałtyk 12 (40): 10-11.
2. Ulotka „Święto Drzewa 2011”.